Домашно по СЕМ

Даниел Халачев, № 62547, група II, курс III 13 януари 2023 г.

1. Задача

1.1. Задача

Да се докаже комбинаторно, че

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{(n-1)!}{(n-k-1)!} + k\frac{(n-1)!}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{(n-1)!(n-k)}{(n-k-1)!(n-k)} + k\frac{(n-1)!}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{(n-1)!(n-k)}{(n-k)!} + k\frac{(n-1)!}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{(n-1)![n-k+k]}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{(n-1)!n}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{n!}{(n-k)!}$$

$$\frac{n!}{(n-k)!} = \frac{n!}{(n-k)!}$$

$$C_n^k P_k = C_{n-1}^k P_k + k \cdot C_{n-1}^{k-1} P_{k-1}$$

$$C_n^k P_k = C_{n-1}^k P_k + C_{n-1}^{k-1} P_k$$

$$C_n^k = C_{n-1}^k + C_{n-1}^{k-1}$$
(правило на Паскал)

Нека допуснем, че има един маркиран елемент в множеството от n елемента. Да изберем k елемента от n може да стане по два начина - да съдържа маркирания елемент или да не го съдържа. Това означава да "изхвърлим"този маркиран елемент и да изберем k от нормалните n-1; или да изберем маркирания и останалите k-1 от "нормалните".

$$V_n^k = V_{n-1}^k + k \cdot V_{n-1}^{k-1}$$

Нека допуснем, че в множеството от n елемента има един маркиран. Можем да изберем k от тези n елемента (със значение подредбата) по два начина - селекцията да съдържа или да не съдържа маркирания елемент. Можем да направим селекция, която не съдържа маркирания елемент, като го отделим и изберем k от останалите n-1. Можем да направим селекция, съдържаща маркирания елемент, като изберем маркирания елемент и изберем k-1 немаркирани елемента от останалите n-1. Понеже подредбата има значение, този маркиран елемент може да застане на k различни позиции. Събитията селекцията да съдържа и да не съдържа маркирания елемент са несъвместими, което означава, че да изберем k елемента от n със значение подредбата може да стане по сумата от начините в двата сценария.

1.2. Задача

Да се пресметне вероятността при едновременно хвърляне на m зара и n монети да се паднат само шестици и езита, ако заровете и монетите са правилни. Нека:

 $X \sim Bin(m, \frac{1}{6})$ - брой шестици при хвърляне на m зара $Y \sim Bin(n, \frac{1}{2})$ - брой езита при хвърляне на n монети

$$\mathbb{P}(X = m) = C_m^m (p_{dice})^m = (p_{dice})^m = (\frac{1}{6})^m$$

$$\mathbb{P}(Y = n) = C_n^n (p_{coin})^n = (p_{coin})^n = (\frac{1}{2})^n$$

$$\mathbb{P}(X = m \cap Y = n) = \mathbb{P}(X = m) \cdot \mathbb{P}(Y = n) = \frac{1}{6^m 2^n}$$

2. Задача

Вероятностите за изгаряне на първа, втора и трета лампа са равни съответно на 0.2, 0.4 и 0.6. Вероятностите за излизане на прибора от строя при изгарянето на една, две и три лампи са равни съответно на 0.1, 0.4 и 0.7. Да се пресметне вероятността приборът да излезе от строя. Нека:

 H_1 - изгоряла е лампа от тип 1

 H_2 - изгоряла е лампа от тип 2

 H_3 - изгоряла е лампа от тип 3

 H_{12} - изгорели са лампи от тип 1 и 2

 H_{13} - изгорели са лампи от тип 1 и 3

 H_{23} - изгорели са лампи от тип 2 и 3

 H_{123} - изгорели са лампи от тип 1, 2 и 3

 $A = \{$ приборът излиза от строя $\}$

H	$\mathbb{P}(H)$	Result
H_0	$(1-0.2) \times (1-0.4) \times (1-0.6)$	0.192
H_1	$0.2 \times (1 - 0.4) \times (1 - 0.6)$	0.048
H_2	$(1-0.2) \times 0.4 \times (1-0.6)$	0.128
H_3	$(1-0.2) \times (1-0.4) \times 0.6$	0.288
H_{12}	$0.2 \times 0.4 \times (1 - 0.6)$	0.032
H_{13}	$0.2 \times (1 - 0.4) \times 0.6$	0.072
H_{23}	$(1-0.2) \times 0.4 \times 0.6$	0.192
H_{123}	$0.2 \times 0.4 \times 0.6$	0.048

 $F_0 = \{$ изгарят нула лампи $\}$

 $F_1 = \{$ изгаря една лампа $\}$

 $F_2 = \{$ изгарят две лампи $\}$

 $F_3 = \{$ изгарят три лампи $\}$

$$\mathbb{P}(F_0) = \mathbb{P}(H_0) = 0.192$$

$$\mathbb{P}(F_1) = \mathbb{P}(H_1 \cup H_2 \cup H_3) = 0.464$$

$$\mathbb{P}(F_2) = \mathbb{P}(H_{12} \cup H_{13} \cup H_{23}) = 0.296$$

$$\mathbb{P}(F_3) = \mathbb{P}(H_{123}) = 0.048$$

$$\mathbb{P}(A) = \mathbb{P}(A|F_0)\mathbb{P}(F_0) + \mathbb{P}(A|F_1)\mathbb{P}(F_1) + \mathbb{P}(A|F_2)\mathbb{P}(F_2) + \mathbb{P}(A|F_3)\mathbb{P}(F_3)$$

$$\mathbb{P}(A) = 0 \times \mathbb{P}(F_0) + 0.1 \times \mathbb{P}(F_1) + 0.4 \times \mathbb{P}(F_2) + 0.7 \times \mathbb{P}(F_3)$$

$$\mathbb{P}(A) = 0 \times 0.192 + 0.1 \times 0.464 + 0.4 \times 0.296 + 0.7 \times 0.048 = 0.1984$$

3. Задача

За даден експеримент се провеждат $Y \sim Poi(\lambda)$ независими опита, като всеки от тях може да бъде успешен с вероятност p и неуспешен с вероятност 1-p. Да се намери разпределението на броя на успешните опити X.

$$X \sim Bin(Y, p)$$

$$P(X = k) = {Y \choose k} p^k (1 - p)^{Y - k}$$

$$P(X = k | Y = y) = {y \choose k} p^k (1 - p)^{y - k}$$

$$g_x = \sum_{k=0}^{\infty} e^{-\lambda} \frac{\lambda^k}{k!} ((1 - p) + ps)^k = e^{-\lambda} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\lambda^k}{k!} ((1 - p) + ps)^k$$

$$g_x = e^{-\lambda} e^{\lambda((1-p)+ps)} = e^{p\lambda(s+1)} \Longrightarrow X \sim Poi(\lambda p)$$

4. Задача

Нека за случайните величини X и Y е дадено $\mathrm{E}[X]=0,~\mathrm{E}[Y]=-3,~\mathrm{D}[X]=1,\mathrm{D}[Y]=4$ и $\rho(X,Y)=-\frac{\sqrt{2}}{2}.$ Да се пресметнат очакването и дисперсията на Z=3X-4Y.

E[Z] = E[3X - 4Y] = 3E[X] - 4E[Y] = 30 - 4(-3) = 12

$$D[X] = E[(X - E[X])^{2}]$$

$$D[Z] = E[(aX + bY - E[aX + bY])^{2}]$$

$$D[Z] = E[(aX + bY - a E[X] - b E[Y])^{2}]$$

$$D[Z] = E[(a(X - E[X]) + b(Y - E[Y]))^{2}]$$

$$D[Z] = E[a^{2}(X - E[X])^{2} + b^{2}(Y - E[Y])^{2} + 2ab(X - E[X])(Y - E[Y])]$$

$$D[Z] = a^{2}D[X] + b^{2}D[Y] + 2ab E[(X - E[X])(Y - E[Y])]$$

$$Cov(X, Y) = E[XY] - E[X] E[Y] = E[(X - E[X])(Y - E[Y])] \longrightarrow$$

$$D[Z] = a^{2}D[X] + b^{2}D[Y] + 2ab Cov(X, Y)$$

$$D[Z] = 3^{2} D[X] + (-4)^{2} D[Y] + 2 \cdot 3 \cdot (-4) Cov(X, Y) = 9 D[X] + 16 D[Y] - 24\rho(X, Y) \cdot \sqrt{D[X] \cdot D[Y]}$$
$$D[Z] = 9 \cdot 1 + 16 \cdot 4 - 24\rho(X, Y) \sqrt{D[X] D[Y]} = 9 + 64 + 24 * \frac{\sqrt{2}}{2} \sqrt{1 \cdot 4}$$
$$D[Z] = 73 + 24\sqrt{2}$$

5. Задача

Урна съдържа 2 бели, 2 черни и 6 зелени топки. Изваждат се една по една с връщане 20 топки. Каква е вероятността да изтеглим с 4 повече бели топки отколкото черни?

 X_1 - брой изтеглени бели топки

 X_2 - брой изтеглени черни точки

 X_3 - брой изтеглени зелени топки

$$\mathbb{P}(X_1 = k + 4, X_2 = k, X_3 = 16 - 2k) = \frac{20!}{(k+4)!k!(16 - 2k)!} \left(\frac{1}{5}\right)^{k+4} \left(\frac{1}{5}\right)^k \left(\frac{3}{5}\right)^{16 - 2k}$$

$$\mathbb{P}(X_1 = 4 + X_2) = \sum_{k=0}^8 \frac{20!}{(k+4)!k!(16 - 2k)!} \left(\frac{1}{5}\right)^{k+4} \left(\frac{1}{5}\right)^k \left(\frac{3}{5}\right)^{16 - 2k}$$

$$\sum_{k=0}^8 \frac{20!}{(k+4)!k!(6 - 2k)!} \left(\frac{1}{5}\right)^{k+4} \left(\frac{1}{5}\right)^k \left(\frac{3}{5}\right)^{16 - 2k} \approx 5.215\%$$

6. Задача

Нека целочислената случайна величина X има пораждаща функция $G(s) = \sum\limits_{n=0}^{\infty} s^n \mathbb{P}(X=n)$ и функция на разпределение $F(x) = \mathbb{P}(X < x)$. Да се изрази функцията $H(s) = \sum\limits_{n=0}^{\infty} s^n F(s)$ чрез G(s). Използвайки получения резултат, да се покаже, че

$$E[X] = \sum_{n=0}^{\infty} \mathbb{P}(X > n)$$

$$F(n) = \mathbb{P}(X < n) = \sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - \mathbb{P}(X = n)$$

$$H(s) = \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} F(n) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(s^{n} \left(\sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - \mathbb{P}(X = n)\right)\right)$$

$$H(s) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(s^{n} \sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - s^{n} \mathbb{P}(X = n)\right)$$

$$H(s) = \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} \sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} \mathbb{P}(X = n) = \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} \sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - G(s)$$

$$G_{X}(s) = \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} \sum_{k=0}^{n} \mathbb{P}(X = k) - H(s)$$

$$G_{X}(s) = \sum_{n=0}^{\infty} s^{n} \mathbb{P}(X = k)$$

$$G_{X}(s) = \sum_{n=0}^{\infty} k \mathbb{P}(X = k)$$

$$E[X] = G'_{X}(1) = \sum_{n=0}^{\infty} k \mathbb{P}(X = k)$$

$$E[X] = \sum_{n=0}^{\infty} k \mathbb{P}(X = k)$$

$$E[X] = \sum_{n=0}^{\infty} k \mathbb{P}(X > k)$$